

Gorzów Wlkp., 15 lipca 2019r.

PS-VIII.431.4.2019.AWej

Pani
Agata Salamońska
Dyrektor
Powiatowego Domu Dziecka
w Lubsku

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r., poz. 998 ze zmianami, Dz.U. 2019, poz. 1111 ze zmianami); rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015r., poz.1477) - zespół kontrolny w składzie:

1. Agnieszka Wejman - Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 32-1/2019 z dnia 7 marca 2019r. (przedłużone do 27.05.2019r.) – przewodnicząca Zespołu kontrolnego;
2. Anna Florczak – Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 32-2/2019 z dnia 7 marca 2019r. (przedłużone do 27.05.2019r.) – członek Zespołu kontrolnego;
3. Sylwia Czujko-Bury – Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 32-3/2019 z dnia 7 marca 2019r. (przedłużone do 27.05.2019r.) – członek Zespołu kontrolnego;

przeprowadził 9 kwietnia 2019r. kontrolę problemową w **Powiatowym Domu Dziecka w Lubsku, ul. Dąbrowskiego 6**. Zakresem kontroli objęto sposób zapewnienia wychowankom dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych, zgodnie ze wskazaniami dostosowanymi do potrzeb dziecka.

Kontrola obejmowała okres od 01.01.2018r. do dnia 26.03.2019r. Przed przystąpieniem do kontroli Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli. Dokonano wpisu do książki kontroli.

Akta kontroli: 3-8

Kontrolę przeprowadzono w obecności p. Agaty Salamońskiej, Dyrektora Powiatowego Domu Dziecka w Lubsku, która również udzielała wyjaśnień podczas kontroli.

W szczególności ocenie poddano:

- dokumentację kierującego placówką oraz osób w niej zatrudnionych tj. kadry specjalistycznej i wychowawców w celu oceny kwalifikacji
- dokumentację wychowanków w tym diagnozy psychofizyczne, plany pomocy dziecku, oceny sytuacji dziecka, karty pobytu dziecka, karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga i osobę prowadzącą terapię z opisem ich przebiegu, arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych
- dokumentację potwierdzającą uczestnictwo wychowanków w zajęciach wychowawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych o ile takie były wskazane dla dzieci.
- ponadto, przyjęto do protokołu ustne wyjaśnienia Dyrektora Placówki, pobrano kserokopie statutu i regulaminu organizacyjnego jednostki, wykaz ewidencji wychowanków, grafiki dyżurów wychowawców za okres luty-kwiecień 2019r., dokumentację potwierdzającą kwalifikacje wychowawców, specjalistów oraz Dyrektora placówki;
- przeprowadzono rozmowy z wychowankami w oparciu o kwestionariusz wywiadu.

Powiatowy Dom Dziecka przy ul. Dąbrowskiego 6 w Lubsku jest placówką typu socjalizacyjnego, posiadającą 26 miejsc.

Jak wynika z udostępnionej listy wychowanków (stan na 25.03.2019r.) oraz protokołu ustnych wyjaśnień przyjętych w dniu kontroli, w placówce przebywało 24 dzieci.

Z oświadczenia pani Dyrektor wynika, że w placówce aktualnie zatrudnionych jest 11 wychowawców, z czego 2 na ½ etatu oraz kadra specjalistyczna: 1 psycholog na ½ etatu i 1 pedagog na ½ etatu oraz 1 pracownik socjalny.

W placówce został opracowany system podziału wychowanków na dwie grupy:

- I grupa 10 wychowanków, umiejscowiona na I kondygnacji budynku, nad którą opiekę w ciągu dnia sprawuje 2 wychowawców, w nocy 1 wychowawca. Dopuszczalne są pojedyncze dyżuryienne wynikające z przyczyn losowych (np. choroba wychowawcy).

- II grupa 16 wychowanków (w tym 6 miejsc interwencyjnych), umiejscowiona na II kondygnacji budynku, nad którą opiekę w ciągu dnia sprawuje 2 wychowawców, w porze nocnej 1 wychowawca.

Akta kontroli:17-41,267

Ocena skontrolowanej działalności

1. Kwalifikacje kierującego placówką oraz kadry specjalistycznej i wychowawców.

Powiatowym Domem Dziecka w Lubsku kieruje Dyrektor, który na stanowisko został powołany z dniem 01 lipca 2017r. Uchwałą Nr 601/2017 Zarządu Powiatu Żarskiego z dnia 29 czerwca 2017r. (** Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)*).

Placówka Opiekuńczo Wychowawcza zatrudniała w okresie kontroli na stanowisku psychologa 2 osoby (** Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)*).

oraz na stanowisku pedagoga 2 osoby (** Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)*).

Na stanowiskach wychowawców zatrudniono 11 wychowawców.

W toku kontroli poddano analizie akta osobowe kadry zatrudnionej w placówce. Z ustaleń wynika, że dyrektor, kadra specjalistyczna i wychowawcy posiadają odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

W badanym obszarze nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli:41-267

2. Zapewnienie dzieciom dostępu do zajęć, wskazanych w § 18 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W celu zbadania działań placówki w zakresie zapewnienia wychowankom dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych, zgodnie ze wskazaniami dostosowanymi do potrzeb dziecka, analizie poddano dokumentację sześciorga wychowanków placówki (** Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)*).

Spośród losowo wybranej szóstki dzieci w okresie objętym kontrolą troje dzieci (** Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)*) było hospitalizowane i leczone psychiatrycznie. Natomiast wychowanka (** Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)*) także była

(* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)).

Akta kontroli:344-669

Diagnozy psychofizyczne, o których mowa w § 14 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, sporządzane są niezwłocznie przez psychologa lub pedagoga z uwzględnieniem wniosków z badania i oceny sytuacji dziecka, dokonanej przez psychologa, pedagoga i pracownika socjalnego.

W toku kontroli sprawdzono konstrukcję formalną diagnoz psychofizycznych, oceniając ich terminowość i kompletność.

Z analizy dokumentacji wybranych losowo sześciorga wychowanków wynika, że wszystkie badane dzieci posiadają w dokumentacji opracowane diagnozy psychofizyczne. Dokumenty diagnozy psychofizycznej nie zawierały jednak daty ich sporządzenia, co uniemożliwia ocenę ich terminowości.

Wszystkie diagnozy psychofizyczne są skonstruowane w ten sposób, że zawierają elementy wskazane w § 14 pkt 3 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, tj. mocne strony dziecka i jego potrzeby w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym oraz społecznym, przyczyny kryzysu w rodzinie oraz wpływu tego kryzysu na rozwój dziecka, relacje dziecka z jego najbliższym otoczeniem oraz osobami ważnymi dla dziecka, rozwój dziecka oraz wskazania dotyczące dalszej pracy pedagogicznej z dzieckiem, programu terapeutycznego, pracy z rodziną dziecka, pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, przygotowanie dziecka do usamodzielnienia. Zawierają także dane osobowe dziecka (imię, nazwisko, datę urodzenia), datę przyjęcia do placówki, informacje, w sytuacji, kiedy dziecko posiada opinie czy orzeczenie PPP, datę jego wydania, symbol i ważność, daty uaktualnienia diagnozy psychofizycznej, podpisy pedagoga i psychologa (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429) .

Informacje związane ze zmianą sytuacji dziecka (nazywane uaktualnieniem), są zawarte w postaci wpisu dokonanego na ostatniej stronie dokumentu pierwotnego wraz z datą i podpisem osoby jej dokonującej, co sprawia, że są nieczytelne.

Biorąc pod uwagę powyższe, w ocenie kontrolujących aktualizacje diagnozy psychofizycznej są sporządzone w sposób niewłaściwy.

Analizując zawartość merytoryczną diagnoz psychofizycznych ustalono, że nie przedstawiają sytuacji dziecka w dogłębny sposób, nie uwzględniają jego wszystkich potrzeb i nie wskazują obszarów do dalszej pracy. Ponadto nie rozróżniają potrzeb dzieci w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym oraz społecznym.

Dokument nie zawiera także wyczerpującej analizy przyczyn kryzysu w rodzinie i jego wpływu na rozwój dziecka. Nie uwzględnia opisu dysfunkcji rodziców biologicznych, które doprowadziły do potrzeby zabezpieczenia opieki poza rodziną oraz źródeł tych dysfunkcji, które trzeba wyeliminować żeby przywrócić dziecko do rodziny. W 4 przypadkach brakuje także informacji o podejmowanych działaniach na rzecz poprawy sytuacji w domu rodzinnym. W żadnej diagnozie nie ma informacji o sytuacji prawnej dziecka, która mogłaby zostać uwzględniona w przyczynach kryzysu w rodzinie. W przypadku wychowanka (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429) nie ma informacji o sytuacji dziecka przed jego umieszczeniem w rodzinie zastępczej, czego nie należało pomijać przy sporządzaniu diagnozy psychofizycznej.

Diagnoza psychofizyczna dziecka jest bardzo ważnym dokumentem, który powinien zostać sporządzony w sposób rzetelny i profesjonalny. Aktualizacja diagnozy powinna być dokonywana w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka i sporządzona na osobnym dokumencie, co przełoży się na jej przejrzystość i czytelność. Prawidłowe sporządzenie diagnozy jest bardzo istotne, ponieważ na jej podstawie sporządza się plan pomocy dziecku adekwatny do jego potrzeb.

Diagnozy nie są sporządzone w sposób kompletny, zdarza się, że nie zawierają wpisów dotyczących posiadania przez wychowanka istotnych dla jego funkcjonowania dokumentów tj. opinii bądź orzeczenia z ZPPP (jeżeli dokument jest wpisany to zdarza się, że bez podania daty sporządzenia i właściwego numeru, bądź nie są aktualizowane z ważnego powodu. Taka sytuacja miała miejsce w przypadku pięciorga na sześciu badanych wychowanków. W kontrolowanych diagnozach nie dokonano aktualizacji diagnozy o informacje dotyczące rozpoznania oraz dalszych zaleceń, których nie uwzględniono w pracy pedagogicznej z dzieckiem oraz programie terapeutycznym, co pozwala wnioskować, że program terapeutyczny nie został rozbudowany o wszystkie zalecenia z karty informacyjnej oraz opinii poradni czy orzeczenia o niepełnosprawności (lub innych dokumentach diagnostycznych). W przypadku dwóch wychowanków brakuje aktualizacji diagnozy uwzględniając otrzymane wypisy po leczeniu szpitalnym i dalszych zaleceń, co jest bardzo istotnym uchybieniem.

Powyższa sytuacja powoduje to, że diagnozy nie są sporządzane w sposób rzetelny i budzi wątpliwość czy pominięcie tak istotnego faktu nie rzutuje na uwzględnienie specjalistycznych potrzeb dziecka i zaplanowania dalszej pracy.

W ocenie kontrolujących wskazania dotyczące dalszej pracy pedagogicznej z dzieckiem i programu terapeutycznego powinny zawierać zalecenia dokumentów wydawanych przez

Zespół Poradni Pedagogiczno -Psychologicznej, co nie zawsze ma miejsce, nie wszystkie wskazania są uwzględniane, albo opisywane w sposób zbyt ogólny, brakuje wskazania zakresu pracy z dzieckiem w powyższych obszarach (np. zajęcia korekcyjno-kompensacyjne (w celu wspomagania procesu uczenia się, nadrabiania czy wyrównywania braków edukacyjnych).

Dokumentacja dzieci, które posiadają opinie bądź orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej zawiera dokument sporządzony w formie tabeli (brak daty, podpisu osoby sporządzającej, nazwy dokumentu) z celem szczegółowym, (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)), który uwzględnia zadania i sposób realizacji, osoby wspierające, termin wykonania zadania i opisowa ocenę realizacji.

Stwierdzono uchybienia w zakresie formalnej konstrukcji diagnoz psychofizycznych dotyczące:

- braku daty sporządzenia diagnoz, także podania pełnej nazwy dokumentu źródłowego, w oparciu o który sporządzana jest diagnoza.

Stwierdzono istotne uchybienia w zakresie merytorycznej zawartości diagnoz psychofizycznych, dotyczące:

- nie uwzględniania zaleceń odnośnie dalszej pracy z dzieckiem (wynikających z dokumentów diagnostycznych) w podziale na potrzeby w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym oraz społecznym;
- nie uwzględniania wyczerpującej analizy przyczyn kryzysu w rodzinie i jego wpływu na rozwój dziecka.

Akta kontroli: 344-669

Plan pomocy dziecku

W toku analizy planów pomocy dziecku w okresie objętym kontrolą stwierdzono, że w większości przypadków modyfikacja planów pomocy dziecku została dokonana z przekroczeniem półrocznego terminu, wymaganego przepisem prawa.

- z kilkudniowym opóźnieniem (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)).

Dwoje wychowanków (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429) w placówce przebywa od (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)), a plan pomocy dziecku został sporządzony dopiero w dniu 28.05.2018r., z obowiązywaniem u (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej

(Dz. U. z 2019r., poz.1429) na okres maj-październik 2018r., a (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429) na maj 2018. W związku z powyższym, kolejny plan pomocy powinien zostać sporządzony najpóźniej do 31.10.2018r., został sporządzony w dniu 24.10.2018r. i wskazywał okres obowiązywania październik 2018r. – kwiecień 2019r. Jest to nieprecyzyjne założenie, ponieważ poprzedni plan także zawierał miesiąc październik, a wciągnięcie go do kolejnego okresu powoduje, że kolejny plan powinien zostać sporządzony najpóźniej do 31.03 2019r., co nie zostało dokonane i jest przekroczeniem terminu modyfikacji.

Analizując plan pomocy dziecku dotyczący wychowanka (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429) kontrolujący nie są w stanie dokonać oceny terminowości sporządzenia modyfikacji, gdyż 50 % w/w dokumentów nie zawiera dokładnej daty jego sporządzenia, wskazany jedynie miesiąc „październik 2017r. lub październik 2018r.”, natomiast przyjętym okresem obowiązywania we wszystkich badanych planach jest miesiąc „kwiecień lub październik”.

Kontrolujący mając na uwadze powyższe stwierdzają, że tylko w jednym, tj. ostatnim planie sporządzonym dnia 9.11.2018r. zachowany jest ustawowo określony okres obowiązywania planu. Pozostałe trzy plany obejmują 7 miesięczny okres obowiązywania, co stanowi istotne uchybienie.

Wszyscy wychowankowie posiadają plany pomocy dziecku, opracowane i podpisane przez wychowawców, wychowanka oraz dyrektora. Na dokumencie widnieją także podpisy graficzne (parafki) innych osób uczestniczących w zespole, których kontrolujący nie zawsze byli w stanie spersonalizować.

Po analizie planów pomocy dziecku stwierdzono, że konieczne jest modyfikowanie ich zgodne z pkt 5 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, tj. w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka lub jego rodziny, nie rzadziej niż co pół roku. Dokumenty powinny zawierać datę ich sporządzenia, okres obowiązywania planu nie dłuższy niż 6 miesięczny (np., październik 2018r. – marzec 2019r., czyli kolejny plan powinien zostać sporządzony najpóźniej w dniu 31.03.2019r., z okresem obowiązywania kwiecień – wrzesień 2019r., sporządzenie planu w dniu 01.04.2019r. byłoby przekroczeniem okresu 6 miesięcy).

Zgodnie z § 15.1 powyższego rozporządzenia, plan pomocy dziecku powinien zostać sporządzony niezwłocznie po sporządzeniu diagnozy.

W toku analizy zawartości planów pomocy stwierdzono, że uwzględniają **I.** główny cel pracy z dzieckiem i rodziną, **II.** cele i działania długoterminowe oraz **III.** cele i działania krótkoterminowe. Cele i działania długoterminowe zostały opisane w tabeli z podziałem na cele szczegółowe:

1. Utrzymanie kontaktu z biologiczną rodziną, 2. Edukacja, 3. Potrzeby opiekuńcze, 4. Funkcjonowanie społeczne, 5. Samodzielność dziecka, 6. Przygotowanie do usamodzielnienia. Cele i działania krótkoterminowe także zostały opisane w tabeli z podziałem na potrzeby i ich charakterystykę wg podziału na: I. Potrzeby opiekuńcze (w tym bezpieczeństwo, adaptacja; wygląd fizyczny; ubrania; terytorium; pożywienie; własności), II. Potrzeby rozwojowe i kompensowanie opóźnień rozwojowych (zdrowie i higiena; rozwój fizyczny i płciowy; zainteresowania; potrzeby wyższe; planowanie i zarządzanie czasem; umiejętności życiowe), III. Potrzeby emocjonalne (sposoby radzenia sobie z emocjami; radzenie sobie ze stratą; umiejętność współpracy/zabawy), IV. Potrzeba wzmacniania więzi z rodziną (utrzymywanie kontaktów z rodziną), V. Relacje społeczne (rówieśnicy, opiekun prowadzący, inni dorośli), VI. Funkcjonowanie w grupie i umiejętności pracy zespołowej (w placówce, w klasie szkolnej, w innych grupach).

Kolejnym elementem jest punkt **IV.**: „plan rozwoju edukacyjnego” (informacja o szkole i klasie do której uczęszcza dziecko, czy powtarza klasę i dlaczego, mocne strony dziecka i przedmioty, w których jest dobre-planowane sukcesy, potrzeby dziecka, co utrudnia mu naukę oraz jakie przedmioty stanowią trudność, dodatkowe zajęcia, w których udział bierze dziecko, priorytety (przedstawione w formie tabeli z rubrykami: proponowane rozwiązania: zadania własne + rodzaj fachowego wsparcia, czas realizacji (terminy), kto może pomóc, ocena realizacji).

Ostatnim elementem planu jest punkt **V.** „Praca z asystentem rodziny”.

Plany pomocy zawierają również informacje na temat poszczególnych zadań i sposobu ich realizacji, osoby odpowiedzialne, termin realizacji oraz ocenę realizacji.

W większości planach pomocy wychowanków zawarte były zapisy, dotyczące konieczności pracy terapeutycznej nad konkretnymi potrzebami dziecka, nie zawsze jednak wynikającymi z diagnozy. W planach pomocy dziecku wyznaczono główne cele pracy z dzieckiem i rodziną uwzględniające: przygotowanie do usamodzielnienia w 4 przypadkach (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429) oraz umieszczenie dziecka w rodzinie przysposabiającej w dwóch przypadkach (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429) .

Ze szczegółowej analizy zapisów wynika, że w trzech przypadkach (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej

(Dz. U. z 2019r., poz.1429)) nie dokonano modyfikacji planu pracy z dzieckiem, po powrocie ze szpitala oraz po uzyskaniu nowych dokumentów diagnostycznych. W jednym przypadku (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429) dokonano modyfikacji planu ze względu na (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)), co jest prawidłowym postępowaniem. Ponadto plany nie precyzują w sposób kompletny, jakie konkretne działania terapeutyczne należy podjąć w ciągu najbliższego 6 miesięcznego okresu, aby zrealizować cel wskazany dla dziecka. Plany w większości zawierają wskazane działania, jednak nie zawsze są kompletne i brakuje spójności z następnym planem, brakuje podsumowania (oceny realizacji), co zostało już zrealizowane, a nad czym nadal trzeba pracować.

Powyższa sytuacja może być wynikiem braku aktualizacji diagnoz psychofizycznych dzieci z uwagi na posiadanie opinii, orzeczenia bądź wypisu ze szpitala i tym samym uwzględnienia wszystkich zaleceń do pracy z dzieckiem. Zdaniem kontrolujących jest to miejsce, gdzie powinna zostać rozpisana praca z dzieckiem, z zaplanowaniem zajęć specjalistycznych, wskazując, dokładne terminy realizacji i specjalistę, oraz zawierając ocenę realizacji.

W kontrolowanym obszarze stwierdzono uchybienia dotyczące:

- braku wskazania w planach pomocy dziecku kompleksowych działań, koniecznych do realizacji;
- braku opisowej oceny realizacji założeń poprzedniego planu pomocy dziecku.

W kontrolowanym obszarze stwierdzono istotne uchybienia dotyczące:

- braku modyfikacji planu pomocy dziecku po uzyskaniu nowych dokumentów diagnostycznych dot. dziecka;
- terminowości modyfikacji planów pomocy dziecku.

Akta kontroli: 344-669

Karty pobytu wychowanków

Z kart pobytu badanych wychowanków wynika, że są one aktualizowane co miesiąc, zgodnie z przepisami prawa. Karty powinny także zawierać zapisy dotyczące funkcjonowania wychowanków zgodnie z obszarami i wymogami § 17 ust 2 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Z analizy wynika, że ujęte są informacje dotyczące danych osobowych wychowanka oraz opis danego obszaru tj.:

- relacje dziecka z rodzicami (rodziną),
- funkcjonowanie społeczne dziecka,
- nauka szkolna dziecka,

- rozwój dziecka,
- stan zdrowia dziecka, podawane leki, pobyty w szpitalu,
- szczególne potrzeby i znaczące dla dziecka wydarzenia,
- współpraca placówki z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

W ocenie zespołu kontrolnego dokument, poza danymi osobowymi wychowanka, powinien zawierać także datę jego urodzenia, szkołę i klasę, do której uczęszcza, datę przyjęcia do placówki. Zapisy w karcie świadczą o stałym kontakcie opiekunów z wychowankami przebywającymi w placówce, poza okresem urlopowania (** Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)*) w przypadku 4 wychowanków, a u jednego wychowanka dodatkowo (** Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)*), gdzie jedyną informacją jest wpis o w/w pobycie wraz z okresem przebywania, co jest niewłaściwe (** Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)*).

Za niewłaściwe uznano niesporządzenie kart pobytu dla 2 wychowanków (** Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)*) za pierwszy miesiąc od przyjęcia dziecka do placówki – (** Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)*). Powyższy dokument służy opisowi sytuacji dziecka, co nie zostało sformalizowane, a kolejna karta została sporządzona za miesiąc maj. Zespół kontrolny uważa, że obserwacja dziecka w pierwszych dniach pobytu w placówce jest szczególnie ważna, a wyciągnięte wnioski mogą być wykorzystane w tworzeniu diagnozy psychofizycznej.

W kartach brakuje także zapisów dotyczących uczestnictwa wychowanków w zajęciach specjalistycznych odbywających się w szkole. Dlatego też kontrolujący sugerują aby w przyszłości w kartach pobytu odnotowywane były informacje dotyczące uczestnictwa wychowanków w zajęciach specjalistycznych. Sporządzając dokument należy zwrócić uwagę, aby był sporządzany w sposób bardziej czytelny.

W powyższym zakresie stwierdzono uchybienia w zakresie:

- braku informacji o dziecku w zakresie funkcjonowania społecznego w czasie pobytu poza placówką (w przypadku 4 wychowanków).

Akta kontroli: 344-669

Okresowe oceny sytuacji dziecka

W okresie kontroli odbyły się cztery spotkania zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, tj. w dniu 28.05.2018r. (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)), 24.04.2018r. (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)), 24.10.2018r. (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)) oraz 08.02.2019r., który dotyczył kwalifikacji dzieci do przysposobienia oraz wyznaczenie opiekuna prawnego dwójki wychowanków (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)) .

W toku kontroli poddano analizie protokoły z ww. spotkań Zespołów pod kątem terminowości dokonywania ocen wychowanków, zgodnie z art. 138 ustawy pkt. 1 cytowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. nie rzadziej niż co pół roku).

U badanych dzieci, jak wynika z przedstawionej dokumentacji, ocena zasadności pobytu dziecka sporządzona została nie rzadziej niż co pół roku, zatem nie stwierdzono uchybień w tym zakresie.

Wątpliwości Zespołu kontrolnego wzbudziła jednak forma sposobu protokołowania ustaleń Zespołu z 2018r., polegającą na ujmowaniu w tym samym dokumencie oceny sytuacji wszystkich wychowanków, których sytuację omawiano (zgodnie z art. 136 cytowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej). Ponadto w tym samym dokumencie zawarty jest wniosek o zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce.

W 2019r. sporządzanie oceny zasadności pobytu dziecka w placówce dokonywane było na formularzu, który zawierał wymagane elementy, jednak zapisy były niewyczerpujące (brakowało m.in. informacji o stosowanych w rzeczywistości metodach pracy z dzieckiem).

Zdaniem kontrolujących powinny być to 2 odrębne dokumenty dla każdego wychowanka:

- „protokół oceny sytuacji dziecka”, zawierający elementy, o których mowa w art. 136 i 137 ww. ustawy, na podstawie precyzyjnych informacji uzyskanych od członków Zespołu;
- „wniosek o zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce”, sporządzony zgodnie z art. 138 ww. ustawy, który następnie przekazywany jest do sądu.

Dokonanie w sposób poprawny i wyczerpujący oceny sytuacji dziecka jest istotne z uwagi na obowiązek dalszych czynności związanych z formułowaniem na piśmie wniosku dotyczącego zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce i przesłanie go do sądu.

Dokonano również analizy dokumentacji ww. spotkań Zespołów pod kątem ich zawartości merytorycznej.

Dokumentacja 5 wychowanków (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)) nie zawierała informacji dotyczących aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikowania planu pomocy dziecku, monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie, oceny stanu zdrowia i jego aktualnych potrzeb, informowania Sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. (np. poprzez wpisanie informacji, że nie było potrzeby informowania Sądu w tym zakresie) oraz braku rozwinięcia informacji dotyczących oceny możliwości powrotu dziecka do rodziny lub umieszczenia go w rodzinnej pieczy zastępczej (np. „z opinii zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka istnieje zasadność pobytu dziecka w placówce”).

Stwierdzono istotne uchybienie w zakresie sporządzania ocen sytuacji dziecka, polegające na braku:

- informacji dotyczących aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka,
- analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną,
- wniosków dot. modyfikowania planu pomocy dziecku,
- informacji nt. monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie,
- oceny stanu zdrowia i aktualnych potrzeb dziecka w tym zakresie;
- informowania Sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe, przepisów ustawy o działalności leczniczej lub o pomocy społecznej (np. poprzez wpisanie informacji, że nie było potrzeby informowania Sądu w tym zakresie) oraz braku rozwinięcia informacji dotyczących oceny możliwości powrotu dziecka do rodziny lub umieszczenia go w rodzinnej pieczy zastępczej

Akta kontroli: 322-343

Zapewnienie dostępu do zajęć specjalistycznych

W celu zbadania dostępu do zajęć specjalistycznych adekwatnych do potrzeb wychowanka, poddano analizie dokumentację badanych wychowanków oraz przyjęto do protokołu ustne wyjaśnienia dyrektora placówki.

Jak wynika z protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień od dyrektora Domu Dziecka w dniu kontroli placówka prowadzi zajęcia zgodnie ze swoimi możliwościami i kwalifikacjami kadry. Zajęcia wychowawcze, kompensacyjne, wyrównawcze prowadzone są na bieżąco, indywidualnie i grupowo.

Zajęcia specjalistyczne, terapeutyczne i rewalidacyjne zapewnione są również poza placówką, zgodnie z potrzebami indywidualnymi dziecka. Uczestnictwo w zajęciach udokumentowane jest dokumentacji (teczce) dziecka, także w kartach pobytu.

Dokumentacja dzieci zawiera także opinie i orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej, karty wypisów leczenia szpitalnego, adnotacje dotyczące wizyt lekarskich i przyjmowanych leków. Wychowankowie, którzy wymagają specjalistycznego leczenia, w tym opieki psychiatrycznej, mają ją zapewnioną. Uczestniczą także w turnusach rehabilitacyjnych.

Dzieci zgodnie z zaleceniami poradni kontynuują naukę w (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)). W dokumentacji są także pisma ze szkół potwierdzające objęcie dzieci zajęciami specjalistycznymi w szkole.

Przebieg zajęć odbywających się w placówce odnotowywany przez psychologa i pedagoga na karcie udziału w zajęciach specjalistycznych. Karty zawierają informacje o dacie zajęć, tematyce zajęć z opisem ich przebiegu i podpisem specjalisty.

Do grudnia 2018r. wpisy w kartach zawierają hasłowe informacje o zajęciach dla wychowanka, mających charakter rozmów i zajęć wyrównawczych (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)), podczas gdy z dokumentacji diagnostycznej wynika, że wychowanek wymaga terapii psychologicznej. Wpisy w dokumentacji wskazują, że pomoc taka nie była świadczona do grudnia 2018r., zarówno w Domu Dziecka ani w (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej

(Dz. U. z 2019r., poz.1429)). W karcie udziału w zajęciach specjalistycznych wychowanka

(* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)) odnotowano niezrozumiały zapis dotyczący rozmowy z wychowankiem, z którego wynika, że brał udział w zajęciu, którego szczegóły znajdują się w dokumentacji innej wychowanki.

Dopiero od grudnia 2018r. wpisy w kartach udziału w zajęciach specjalistycznych świadczą o zapewnieniu szerszego wachlarza oddziaływań specjalistycznych - widnieją wpisy np. o zajęciach (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)). Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku innych wychowanków: (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429))

(w okresie od stycznia do grudnia 2018r.) i (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429))

(w okresie od kwietnia do grudnia 2018r.) wpisy nie potwierdzają prowadzenie zajęć specjalistycznych z uwagi na trudności dzieci w funkcjonowaniu emocjonalnym, a była taka

potrzeba, która wynikała z dokumentów specjalistycznych, czy opisów funkcjonowania dzieci. Dopiero wpisy od grudnia 2018r. świadczą o udzieleniu wychowankom wsparcia w tym zakresie. Dodatkowo w dokumentacji wychowanka (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)), jego wada w ogóle nie jest niwelowana. W dokumentacji wychowanka nie odnaleziono wpisów dotyczących działań opiekunów w postaci zachęcania czy mobilizowania dziecka do uczęszczania na zajęcia (jedna rozmowa). Jak wynika z dokumentacji, z uwagi na narastające trudności w funkcjonowaniu psychospołecznym i emocjonalnym, wychowanek został zgłoszony na badania do ZPPP.

Dokumentacja 5 z 6 (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)) wychowanków zawiera także dodatkowy dokument w formie tabeli, z imieniem i nazwiskiem dziecka, planowanymi zajęciami na 2 lata szkolne, uwagami i spostrzeżeniami, podpisem oraz hasłowymi wskazaniem do dalszej pracy z dzieckiem. W ocenie kontrolujących dokument taki jest bardzo przydatny, ponieważ sporządzając go w sposób rzetelny pozwala na zaplanowanie i uporządkowanie zajęć specjalistycznych, których wymaga dziecko, zgodnie z jego potrzebami. Dla czytelności dokumentacji wskazane jest, aby był sporządzany na dany rok szkolny. Można także rozważyć adnotację dotyczącą planowanej częstotliwości czy ilości zajęć z danym wychowankiem.

W toku kontroli stwierdzono, że praca z dzieckiem i udzielane mu wsparcie (szczególnie z uwagi na trudności w funkcjonowaniu emocjonalnym) w okresie do grudnia 2018r. nie było wystarczająco dokumentowane, co stanowi uchybienie. Zapisy opisujące zakres i przebieg zajęć sporządzane są od grudnia 2018r., co pozwala wnioskować o zapewnieniu dziecku dostępu do zajęć specjalistycznych, adekwatnie do wszystkich potrzeb wychowanka.

Stwierdzono uchybienie w zakresie sposobu dokumentowania zajęć specjalistycznych na rzecz wychowanków.

Akta kontroli: 268-269, 344-669

Arkusze badań i obserwacji i psychologicznych oraz pedagogicznych

Udostępniona dokumentacja wychowanków zawierała dokumenty o nazwie: „Arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych wychowanków”.

Powyższy dokument jest sporządzony w formie tabeli, zawiera imię i nazwisko wychowanka, datę, badanie/obserwacja, podpis specjalisty. Na podstawie udostępnionej dokumentacji stwierdzono, że w okresie kontroli u badanych wychowanków dokonano od 4-7 wpisów.

W ocenie kontrolujących dokumenty są sporządzane ze zbyt małą częstotliwością i regularnością, szczególnie u wychowanków, którzy sprawiają problemy opiekuńczo-wychowawcze i mają problemy z funkcjonowaniem. Wpisy powinny być dokonywane regularnie, ponieważ dokument ten jest potwierdzeniem obserwacji funkcjonowania dziecka, co jest istotne do dalszej pracy z wychowankiem, może okazać się pomocne do dostrzeżenia ewentualnych problemów, trudności dziecka czy przyczyn niepożądanego zachowania.

Zdarza się, że wpisy są dokonywane w sposób lakoniczny i poza stwierdzeniem negatywnego zachowania wychowanka nie ma opisu podjętej czynności przez specjalistę na konkretną sytuację oraz wskazania kierunku pracy z dzieckiem w celu znalezienia przyczyny czy wyeliminowania problemu (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429).

Zauważalna jest także poprawa jakości sporządzania dokumentu tj. arkusza badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych od grudnia 2018r. W związku z powyższym wskazane jest, aby kontynuować ten kierunek sporządzania dokumentu, jednak z uwzględnieniem podjęcia dalszych czynności specjalisty z uwagi na zaobserwowane zachowanie dziecka.

Nie stwierdzam uchybień w badanym zakresie.

Akta kontroli: 344-669

W celu ustalenia opinii dzieci odnośnie udzielanego im wsparcia, w ramach czynności kontrolnych przeprowadzono także rozmowy z dziećmi, aktualnie przebywającymi w placówce. Narzędziem był opracowany na potrzeby kontroli kwestionariusz wywiadu z wychowankami. Głównie pytano o sposób spędzania wolnego czasu w placówce, samopoczucie w placówce, uczestniczenie w zajęciach specjalistycznych, a także o odczucie czy pomoc i wsparcie ze strony wychowawców (w nauce i problemach dnia codziennego) jest dla nich wystarczająca. Dzieciom umożliwiono samodzielnie - bez ingerencji osób dorosłych - odpowiadanie na zadane pytania. Wychowankowie nie mieli między sobą możliwości konsultowania udzielanych odpowiedzi. W czasie badania nikt nie zgłaszał sytuacji aby wywierano jakikolwiek na nie wpływ lub sugerowano odpowiedzi.

W badaniu wzięło udział sześcioro wychowanków (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)). Wnioski z badań pozwalają stwierdzić, że wszystkie badane dzieci dobrze czują się w placówce. Czterech z sześciu wychowanków stwierdziło, że otrzymuje pomoc w nauce od wychowawców w sytuacjach, kiedy tego potrzebują. Dwoje pozostałych odrabia lekcje samodzielnie i nie ma takiej potrzeby. Dzieci, które mają wskazanie, czy potrzebę wspierania w rozwoju, potwierdziły, że korzystają z zajęć ze specjalistami w placówce i poza nią.

Dzieci jako zajęcia dodatkowe w czasie wolnym wymieniają basen, piłkę nożną, kino, plac zabaw, spacer, łowienie ryb, treningi piłki nożnej.

Troje dzieci zgłasza konkretne potrzeby: wychowanek (* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)*) dostrzega potrzebę wsparcia w usamodzielnieniu (braku „pomieszczeń chronionych” i odpowiedniej kwoty na usamodzielnienie), wychowanek (* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)*) chciałby częściej grać w piłkę nożną i siatkówkę, a wychowanka (* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019r., poz.1429)*) chciałaby, żeby wychowawcy organizowali częściej wolny czas.

Akta kontroli: 314-321

Dodatkowo w toku kontroli przeanalizowano sprawozdania sporządzone przez wychowawców za rok 2018r. odnośnie prowadzonej pracy opiekuńczo-wychowawczej. Z analizy dokumentów wynika, że świadczona jest:

- pomoc w nauce (także indywidualna) i wyrównywanie braków w wykształceniu, poprawie wyników w nauce;
- organizacja czasu wolnego poprzez udział w różnego rodzaju zajęciach, w tym umożliwiających rozwijanie zainteresowań (np. wyjścia na grzyby, zajęcia kulinarne, zajęcia techniczne w warsztacie, zajęcia teoretyczne i praktyczne z wędkarstwa, wyjazd w góry na rajd górski, a zimą wyjazd z dziećmi na narty, zorganizowanie nocy filmowej, rajdy rowerowe, w okresie letnim kąpiele wodne, spływ kajakowy, prace manualne i plastyczne, kino, prace w ogródku);
- wdrażanie aktywnego trybu życia poprzez zajęcia sportowe z wychowankami (np. siłownia, gra w ping pong, treningi piłki nożnej, wycieczki rowerowe, spacer, wyjazdy na basen i stadion OSIR, rajdy piesze, zajęcia na siłowni);
- udział w zawodach i turniejach (zawody wędkarskie dla wychowanków, udział w turnieju piłki nożnej domów dziecka, siatkówki, tenisa stołowego);
- nauka poszanowania tradycji i obchodzenia świąt (dzień kobiet, Wielkanoc, Nowy Rok, Dzień Dziecka);
- nauka usamodzielniania wychowanków poprzez powierzanie im ważnych zadań (np. „męskie prace” w domu i na terenie placówki, zorganizowanie zbiórki pieniędzy);
- rozmowy, współudział w rozwiązywaniu codziennych spraw;
- młodsze dzieci elementy bajko terapii (czytanie bajek odpowiednich do wieku dziecka)

Akta kontroli: 270-279

Grafiki

W celu sprawdzenia sposobu zapewnienia właściwej opieki nad dziećmi analizie poddano grafiki dyżurów wychowawców za okres: luty – kwiecień 2019 r.

Z analizy wynika, że dyżury w placówce pełnione są w systemie mieszanym: w weekendy w systemie „dwunastkowym” (w godzinach: 8-22; 22-8), w tygodniu przyjęto nieregularny system pracy, który zależny jest od zasobów kadrowych i potrzeb placówki, wychowawcy pracują od 6 do 10 godzin (9-17, 10-22, 12-22, 13-22, 14-22, 14-20, 15-22, 16-22, 17-22). W porze nocnej zawsze opiekę nad wychowankami sprawuje 2 wychowawców. W porze popołudniowej od 2 do 4 wychowawców.

Należy więc stwierdzić, że wymóg ilościowy względem liczby dzieci, będących pod opieką jednego wychowawcy w porze nocnej i popołudniowej, był zachowany. Jeśli chodzi o porę poranną kontrolujący stwierdzają przyjętą przez placówkę praktykę nieobsadzania w tygodniu dyżurów przez wychowawców od 1 godziny (01.02.2019 r.), najczęściej 4 godziny (np. 04.-08.02.2019 r.) do nawet 7 godzin (20.03.2019 r.). Dodatkowo dnia 9 marca 2019 r. podczas dyżuru „dwunastogodzinnego” w porze dnia dyżur sprawował 1 wychowawca. Kontrolujących domniemają, że powodem przyjętej prawidłowości jest fakt pozostawiania dzieci poza placówką. Zgodnie z wyjaśnieniami przyjętymi w dniu przeprowadzania kontroli w czasie tym dyżur pełniły inne osoby pracujące z dziećmi tj. dyrektor, pedagog, psycholog.

Mając na uwadze powyższe stwierdza się, że wymóg ilościowy odnoszący się do liczby dzieci, będących pod opieką jednego wychowawcy był zachowany i zgodny z §10 ust. 2 rozporządzenia MRPiPS w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wnioskować więc można, że wychowankowie mieli zapewnioną odpowiednią opiekę wychowawców, co przekłada się na poczucie bezpieczeństwa oraz możliwość zaspokajania potrzeb emocjonalnych.

W realizacji tego zadania nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli:35-40

WNIOSKI:

Nie stwierdzono uchybień w zakresie:

1. Posiadania kwalifikacji do pracy z dziećmi przez dyrektora, kadrę specjalistyczną i wychowawców zatrudnionych w placówce opiekuńczo-wychowawczej.
2. Sporządzania arkuszy badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych dla wychowanków.
3. Sprawowania opieki nad wychowankami w placówce.

W badanym zakresie stwierdzono uchybienia pod względem:

1. Braku daty sporządzenia diagnozy psychofizycznej, także podania pełnej nazwy dokumentu źródłowego, w oparciu o który sporządzana jest diagnoza.
2. Braku wskazania w planach pomocy dziecku kompleksowych działań, koniecznych do realizacji oraz opisowej oceny realizacji założeń poprzedniego planu.
3. Braku informacji w karcie pobytu o dziecku w zakresie funkcjonowania społecznego w czasie pobytu poza placówką (w przypadku 4 wychowanków).
4. Sposobu dokumentowania zajęć specjalistycznych na rzecz wychowanków w karcie udziału w zajęciach specjalistycznych.

W badanym zakresie stwierdzono istotne uchybienia pod względem:

1. Nie uwzględniania w diagnozach psychofizycznych zaleceń odnośnie dalszej pracy z dzieckiem (wynikających z dokumentów diagnostycznych) w podziale na poszczególne potrzeby w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym, społecznym oraz wyczerpującej analizy przyczyn kryzysu w rodzinie i jego wpływu na rozwój dziecka.
2. Braku modyfikacji planu pomocy dziecku po uzyskaniu nowych dokumentów diagnostycznych dot. dziecka oraz terminowości modyfikacji planów.
3. Sporządzania ocen sytuacji dziecka, polegające na braku:
 - informacji dotyczących aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka,
 - analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną,
 - wniosków dot. modyfikowania planu pomocy dziecku,
 - informacji nt. monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie,
 - oceny stanu zdrowia i aktualnych potrzeb dziecka w tym zakresie;
 - informowania Sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe, przepisów ustawy o działalności leczniczej lub o pomocy społecznej (np. poprzez wpisanie informacji, że nie było potrzeby informowania Sądu w tym zakresie) oraz braku rozwinięcia informacji dotyczących oceny możliwości powrotu dziecka do rodziny lub umieszczenia go w rodzinnej pieczy zastępczej.

Zalecenia pokontrolne:

Mając na uwadze stwierdzone uchybienia, na podstawie art.197d cytowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 13.2 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli **zalecam:**

1. Umieszczanie dat sporządzenia diagnozy psychofizycznej oraz podawanie pełnej nazwy dokumentu źródłowego, w oparciu o który została sporządzana diagnoza, zgodnie z § 14.1. rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
2. Uwzględnianie w diagnozie psychofizycznej zalecenia dot. dalszej pracy z dzieckiem (wynikającego z dokumentów diagnostycznych) w podziale na poszczególne potrzeby w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym, społecznym oraz wyczerpującej analizy przyczyn kryzysu w rodzinie i jego wpływu na rozwój dziecka, zgodnie z § 14.3. rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
3. Wskazywanie w planach pomocy dziecku kompleksowych działań, koniecznych do realizacji oraz opisowej oceny realizacji założeń poprzedniego planu, zgodnie z § 15 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
4. Modyfikowanie planu pomocy dziecku po uzyskaniu nowych dokumentów diagnostycznych dot. dziecka oraz zachowywania terminowości modyfikacji planów pomocy dziecku, zgodnie z § 15.4 i 5. rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
5. Sporządzania kart pobytu dziecka z uwzględnieniem opisu sposobu funkcjonowania społecznego dziecka poza placówką, zgodnie z § 17.1 pkt 2b rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
6. Sporządzania ocen sytuacji dziecka, zgodnie z art. 136 cytowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, uwzględniając:
 - informacje dotyczące aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka,
 - analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną,
 - wnioski dot. modyfikowania planu pomocy dziecku,
 - informacje nt. monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie,
 - oceny stanu zdrowia i aktualnych potrzeb dziecka w tym zakresie;
 - informowanie Sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe, przepisów

ustawy o działalności leczniczej lub o pomocy społecznej (np. poprzez wpisanie informacji, że nie było potrzeby informowania Sądu w tym zakresie) oraz rozwinięcie informacji dotyczących oceny możliwości powrotu dziecka do rodziny lub umieszczenia go w rodzinnej pieczy zastępczej.

Za powstałe uchybienia odpowiedzialność ponosi dyrektor jednostki.

Pouczenie

Zgodnie z art. 197d cytowanej ustawy, jednostka kontrolowana może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Jednostka kontrolowana jest zobowiązana w terminie 30 dni od otrzymania zaleceń pokontrolnych do poinformowania wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których:

- egzemplarz nr 1 przekazano Kierownikowi jednostki kontrolowanej
- egzemplarz nr 2 wraz z aktami kontroli pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp.

Kontrolujący:

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

Agnieszka Wejman

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

Anna Florczak

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

Sylwia Czujko-Bury

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO
Grażyna Jelska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej